

PACHET DE PROPUNERI PENTRU ÎNTĂRIREA AUTORITĂȚII PERSONALULUI MAI

Cele mai frecvente proceduri de acțiune ale polițiștilor care privesc direct interacțiunea cu cetățenii - legitimarea, încătușarea, conducerea la sediul poliției - se introduc în Legea de funcționare a Poliției, pentru a fi cunoscute de toți cetățenii

LEGITIMAREA

Legea stabilește dreptul polițistului de a legitima și de a stabili identitatea persoanelor, iar în acest proiect sunt enumerate explicit și detaliat situațiile în care se justifică această măsură:

- persoana încalcă dispozițiile legale ori există suspiciunea că pregătește sau a comis o faptă ilegală;
- există suspiciunea că fost prezentă la locul săvârșirii unei fapte ilegale ori are cunoștință despre faptă, autor sau despre bunurile având legătură cu fapta;
- persoana solicită sprijinul sau intervenția organelor de poliție, ori când din cauza vârstei, stării de sănătate, consumului de alcool sau altor substanțe psihoactive, ori a altor asemenea circumstanțe, necesită sprijinul organelor abilitate;
- persoana este implicată într-o procedură legală în fața unei autorități sau instituții publice;
- persoana încearcă să pătrundă sau se află într-un spațiu în care accesul este controlat;
- cu ocazia unor controale sau razii;
- există obligația legală de a se stabili identitatea acesteia.

CONDUCEREA LA SEDIUL POLIȚIEI

Polițistul are dreptul să conducă o persoană la sediul poliției, atunci când:

- nu s-a putut stabili identitatea acesteia, ori există suspiciuni cu privire la identitatea declarată sau veridicitatea documentelor prezentate;
- există suspiciunea că pregătește sau a comis o faptă ilegală;
- periclitează viața, sănătatea sau integritatea corporală, a sa ori a altei persoane, ordinea publică sau alte valori sociale;
- luarea unor măsuri legale, pe loc, ar putea crea un pericol pentru aceasta sau pentru ordinea publică;
- a săvârșit în flagrant o faptă prevăzută de legea penală, constatată potrivit normelor de procedură penală;

- este dată în urmărire, potrivit legii sau este necesară executarea unui mandat;
- a evadat din starea legală de reținere sau deținere, a fugit dintr-un centru educativ, centru de detenție sau din unitatea în care executa măsura internării medicale;
- nu respectă măsura luării în custodie publică.

DREPTURILE CETĂȚENILOR ÎN MOMENTUL CONDUCERII LA SEDIUL POLIȚIEI:

- de a fi informată cu privire la motivele conducerii (înainte de inițierea măsurii) și la drepturile ce-i revin (la ajungerea la sediul poliției);
- de a fi asistată de un avocat, precum și de a nu da nici o declarație fără prezența acestuia. Persoana are totuși obligația legală de a comunica datele de identificare și informațiile necesare înlăturării unei stări de pericol iminent;
- de a solicita informarea unui membru de familie sau a altei persoane cu privire la măsura luată;
- de a solicita informarea reprezentanților diplomatici ai statului de proveniență, în cazul cetățenilor străini;
- de a fi consultat de un medic, la alegere, pe cheltuiala sa;
- de a comunica prin interpret sau prin intermediul unei persoane cu aptitudini de comunicare, în situația în care nu vorbește sau nu înțelege limba română ori nu se poate exprima.

Verificarea situației persoanei conduse la sediul poliției și luarea măsurilor legale se realizează în cel mult 24 de ore, ca măsură administrativă.

CONTROLUL CORPORAL ȘI AL VEHICULULUI

- Persoana condusă la sediul poliției este supusă, în toate cazurile, controlului corporal, al bagajelor și vehiculului, în scopul identificării unor arme, obiecte sau substanțe, ce pot fi folosite împotriva polițistului, a altor persoane sau pentru autovătămare, ori a căror prezență este de natură să creeze un pericol pentru ordinea publică.
- Controlul corporal și al bagajelor persoanei legitimate, precum și a vehiculului utilizat de aceasta se face în scopul ridicării bunurilor supuse confiscării, interzise sau care pot fi utilizate ca probe într-o procedură judiciară.
- Controlul corporal este sumar și se realizează cu respectarea demnității umane.

ÎNCĂTUȘAREA

Polițistul are dreptul de a utiliza **cătușe** sau alte mijloace de imobilizare adecvate:

- împotriva persoanei ce face obiectul măsurii conducerii la sediul poliției;
- persoana este cunoscută cu un comportament violent la adresa sa, a persoanelor sau bunurilor;
- a comis sau este suspectă de săvârșirea unei infracțiuni cu violență ori de terorism;
- a evadat din starea legală de reținere sau deținere ori s-a sustras de la executarea unei măsuri preventive sau a unei pedepse privative de libertate;
- dotările mijlocului de transport utilizat sau itinerariul de deplasare nu permit adoptarea altor măsuri care să prevină săvârșirea unor acțiuni violente sau fuga;
- față de aceasta a fost dispusă o măsură privativă de libertate în vederea înlăturării unei stări de pericol pentru ordinea publică.

Nu se folosesc cătușele împotriva femeilor cu semne vizibile de sarcină, împotriva persoanelor cu semne vădite de invaliditate și copiilor, cu excepția cazurilor în care aceștia înfăptuiesc un *atac armat* sau în grup, care pune în pericol viața sau integritatea corporală a uneia ori mai multor persoane.

Se introduc trei noi infracțiuni

1. Devine infracțiune **împiedicarea polițistului să-și exercite obligațiile de serviciu** referitoare la luarea unor măsuri pentru:
 - a) constatarea săvârșirii, în flagrant, de infracțiuni sau contravenții,
 - b) ocrotirea vieții, sănătății și integrității corporale a persoanelor aflate într-o stare de pericol,
 - c) legitimarea, controlul corporal, al bagajelor și al vehiculului sau conducerea unei persoane la sediul poliției ori al altui organ de stat.

- Pedepsa propusă este închisoare de la 6 luni la 3 ani sau amendă.

2. **Întrebuințarea în public de cuvinte, expresii ori gesturi jignitoare sau obscene** în mod nemijlocit la adresa unui organ de urmărire penală

sau de ordine publică, aflate în exercitarea atribuțiilor de serviciu devine infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

3. **Continuarea săvârșirii unor fapte prin care se tulbură folosința locuinței locatarilor dintr-un imobil**, prin ignorarea avertismentelor lansate de agentul constatator și după aplicarea amenzii prevăzute de lege, se va pedepsi cu închisoare de la 3 luni sau 2 ani.

• Cele mai dese situații, se referă la:

- redarea de muzică, la intensitate mare, în imobile cu destinația de locuințe;
- organizarea de petreceri cu caracter privat în spațiul public, în proximitatea imobilelor cu destinația de locuințe.

Crește sancțiunea pentru refuzul de legitimare de la amendă cuprinsă între 100 și 500 de lei la amendă cuprinsă între 500 și 1.500 de lei.

În condițiile în care în cazul controlului polițistului rutier, lipsa documentelor se sancționează cu amendă de până la 1.000 de lei, de multe ori fiind vorba de persoane care uită aceste documente, cu atât mai mult în cazul în care ne referim la un refuz, la o intenție clară de a nu răspunde unei solicitări legitime a polițistului, această faptă trebuie sancționată mai drastic.

Polițistul are dreptul să solicite oricărei persoane care face obiectul unor măsuri polițienești, să renunțe temporar la mijloacele ce pot fi folosite pentru un atac armat, să țină mâinile la vedere și/sau să adopte o poziție inofensivă care exclude săvârșirea unei acțiuni violente îndreptate împotriva acestuia.

Se interzice solicitarea adoptării poziției culcat în cazul femeilor cu semne vizibile de sarcină, persoanelor cu semne vădite de invaliditate și copiilor.

În înțelesul prezentei legi, prin atac armat se înțelege atacul săvârșit de o persoană cu o armă de foc sau cu obiecte, dispozitive, substanțe sau animale ce pot pune în pericol viața, sănătatea ori integritatea corporală a persoanelor.

Se introduce prezumția de intenție a unei acțiuni violente îndreptată împotriva polițistului

Se prezumă intenția săvârșirii unei acțiuni violente îndreptate împotriva polițistului fapta oricărei persoane de a nu se conforma solicitărilor polițistului (să

renunțe temporar la mijloacele ce pot fi folosite pentru un atac armat, să țină mâinile la vedere și/sau să adopte o poziție inofensivă care exclude săvârșirea unei acțiuni violente îndreptate împotriva acestuia) sau de a se apropia de acesta după ce, în prealabil, a fost somată prin cuvintele „Stai, poliția! – Nu te apropia!”.

Se reglementează situațiile când polițistul are dreptul de a pătrunde într-un spațiu privat fără acordul proprietarului

Polițistul are dreptul de a pătrunde într-o locuință sau orice spațiu delimitat în orice mod ce aparține ori este folosit de o persoană fizică sau juridică, fără învoirea acesteia sau a reprezentatului legal, dacă:

a) există indicii că în acel spațiu se află o persoană a cărei viață sau integritate corporală este pusă în pericol sau o persoană decedată;

b) în acel spațiu se află autorul unei infracțiuni flagrante, comisă prin folosirea unei arme ori substanțe explozive, narcotice sau paralizante, prin violență, ori de către o persoană mascată, deghizată sau travestită;

c) în acel spațiu se află autorul unui act terorist.

Polițistul poate pătrunde în spațiul respectiv, inclusiv prin folosirea forței:

a) dacă există motive temeinice pentru a anticipa rezistență armată sau alte tipuri de violență ori există un pericol cu privire la distrugerea probelor;

b) în cazul unui refuz sau dacă nu a fost primit niciun răspuns la solicitările polițistului de a pătrunde în acel spațiu.

După înlăturarea pericolului ori prinderea autorului infracțiunii sau actului terorist, polițistul are obligația de a părăsi spațiul respectiv, cu excepția situației în care obține consimțământul de a rămâne. Cu această ocazie nu se efectuează acte specifice percheziției domiciliare.

În situația în care este necesară luarea unor măsuri de conservare a locului săvârșirii infracțiunii și de ridicare sau conservare a mijloacelor materiale de probă, polițistul are dreptul să îndepărteze temporar persoanele din spațiul respectiv sau să solicite acestora să rămână pe loc până la identificarea lor.